

Մէջքուս զի սպարէ
Զիշանհրապ ետառչուն
սա Երեսուցեան խանը-
նցն խրինի գաթընտա
նքանքո և Օգսէն Խոնա
սարեան խափնէ կէօնոյ-
րէնէս տը:

224

Հիւսէգաւր գարնեհանտե, եւ
չօճադ տօղումուշ օլան պիր գար
նըն. եաթաղը պլթնտան թուլթո
տուրմուշար արը. Կէրըբանի բ
բաղընը տօյպա իսկե՛նէ՛ վերսիւ
դիր: Թիքօ-խաղթաղընընէ Ետ
մըշ օլան պիր պատհիւ եաթմընըն
յանտե. ետուրմուշ Կէր- Կէ Դօնա

այս քրիստոնէական շարժումը կ'որոշուի և հոն կ'որդի, կ'անձնէ, քործող և խօսողաց կատարելութիւնն, փնտռել, տատակել թուղ կամ բնական անբարոյական մարդէ բարոյականութիւն ստատելու կը նմանի:

Մեր ազգային նշանաւոր և փնտառող պատմաբան թիւներէն մին խօսելու և գործելու մասին չորսուար գործածութիւնն է, որ փոխանակ օրօրադոր 'ի լուս անդր փոխադրուելու, ընդհանրական աւելի 'ի յայն քայլ կ'առնէ, որա շատ օրինակներն, թիւրեւ միայն զբաղան աստիարէղին, զրայ յաճախ տեսնելու գործողութիւնն ունեցած ենք:

Բարոյականութեւ ազգաց մէջ ամեն խօսքի իր տեսակին համեմատ պատմաստեղծութիւնն օրէնք է, խօսակցութեանց մէջ քաղաքական օրէնք և բարոյականին անհրաժեշտ կանոններու նկատմամբ մեծ զգուշութիւններ կը լինեն, որով թէ մեզմէկու խօսք հասկնալն ու թէ հասկըցնելը գիտին կը լինի, իսկ ընդհանրական մեր ազգային գրական ստատիկան մէջ վերոյիշեալ կանոնաց բնաւ յարգ չընծայուելով ըստ մեզ ազգայինութեան պատմականութեւն — խօսքի գէժ հայհոյանք, հարցման գէժ փոխանակ պատմաստեղծութեւն հարցում, խօսակցութեան հետ բնաւ յարաբերութիւն կամ գործ չունեցող անձանց և իրերու գէժ յարձակումներ տեսնելու փոխանակ այնպէս որ խօսք մը ընելու կամ գործ մը ձեռնարկելու համար, նախ մարդ զինքը կամ Բարեկամին աշխարհը կամ պատմաբան մի գիտնալու վրայ երեւակայելու է: Բարոյականութեւ ազգաց մէջ երբ մեկը կը խօսի կամ կը գործէ, միայն այն մասին իր կարողութիւնն ու իրաւունքը 'ի հայել կը դնէ, իսկ մեր մէջ այս կետերը բնաւ նշանակութիւն չունին, քանի հասկըցողը դուն ուրեք կը գտնուի: այլ ասոր տեղ, խօսելու և գործելու ելլող մէկը պէտք է փոխանակ իր բարոյականին՝ ֆիզիկական կարողութիւնն, անձնական գիտքն ու վիճակը եւն. հաշիւ ընել, զի խօսքի գէժ ծաղր ու թշնամանք, և անձնական անտեղութեամբ պատմաստեղծութեւն սրվին:

Ազգային խնդրոյ մը վրայ խօսել ձեռնարկելու ժամանակ, պատմաստեղծութեւն պարտաւոր գտնուողէն, նոյնին հետեւութեամբ մէկ քանի բարոյական տարբեր խնդիրներ երեւան դառն հասկանալութիւնը 'ի միասին հայել ընելու է:

Մեր մէջ տակաւին կարծեաց օգտորոշութիւնը այն աստիճան նշանակութիւն չունի, որ խօսողի մը խօսքին փոխանակ օրինաւոր վիճարանութեամբ վերջ արուելու: չի խօսելու դատաւարութեւն համար բունաւորական միջոցներու նման ցոյցբեր և վարմանքներ տեղի կունենան — տեսնող յաշող կան անյաշող արդիւնք մ'ունենալու կանխաւ գոցուելու:

Միշտ բացառութիւնները չի մտնալու պայմանաւ, եթէ անգամ մը լրացող էջերը լեցնող դաւառական կամ Պօլոյ թաղային վեճերու և մերթազգային ընդհանրական խնդիրներու վրայ անհարկ մը նետենք, կը տեսնենք որ ամեն խնդիր փոխանակ երկուստէք համապատասխան վերջանալու, միշտ իր յատուկ շրջանակէն դուրս ելլելով բարոյական տարբեր խնդիր մը եղած, և այս պատճառաւ միշտ մեկ կողմը ձանձրացած և փախուտ տարուն պատճառաւ վիճարանութիւնը գտնուած է:

Ահա ազգային մեծ պատմաստեղծութիւնն որուն բարձունքը իսկապէս յառաջարկութեան նոր տարբեր մը գոյսութիւնը պիտի բլլայ:

Բայց մինչև երբ պիտի շարունակէ մեր ազգային մէջ այս տգեղ վիճակը — մինչև այն ատեն, որ ազգային գործողաց մէջ աշակերտողաց լեզուադիտութեան և ուրիշ դասերու հետ մէկտեղ բարոյական գիտութիւն դաս

արուել անհրաժեշտ էր: Երբեք երբեք ասորի ամեն օտար յատկութիւններէ առաջ, իբրեւ քաղաքացի և բարի մարդ կենցաղագրութեան բնական եղած խօսելու և գործելու ուսումնական շարժարեւել իրենց ներկայութեամբ ազգային գիտքն ու արժանիքն փոխեն: մենք միայն ասով կը յստաւք ազգային յառաջդիմութիւն և լուսաւորութիւն:

ՄՈՒՀԻՄՄ ԻԼԱՆ

ԷՃԶԱԽԱՆԵԹԻ ԱՅԻԹԱԳ

ՎԻՉԵՆՏՈ ՅԱՆՆԻ

Իրենց Գեղարդի- Գալ Ե. 7-8 Գեղարդ- Աղաճափ Զարդի Ե. 77

Պարզեալ ետքըն ազգային շարժում պիտի միտնայ իսկապէս իր տեսակին համեմատ պատմաստեղծութիւնն օրէնք է, խօսակցութեանց մէջ քաղաքական օրէնք և բարոյականին անհրաժեշտ կանոններու նկատմամբ մեծ զգուշութիւններ կը լինեն, որով թէ մեզմէկու խօսք հասկնալն ու թէ հասկըցնելը գիտին կը լինի, իսկ ընդհանրական մեր ազգային գրական ստատիկան մէջ վերոյիշեալ կանոնաց բնաւ յարգ չընծայուելով ըստ մեզ ազգայինութեան պատմականութեւն — խօսքի գէժ հայհոյանք, հարցման գէժ փոխանակ պատմաստեղծութեւն հարցում, խօսակցութեան հետ բնաւ յարաբերութիւն կամ գործ չունեցող անձանց և իրերու գէժ յարձակումներ տեսնելու փոխանակ այնպէս որ խօսք մը ընելու կամ գործ մը ձեռնարկելու համար, նախ մարդ զինքը կամ Բարեկամին աշխարհը կամ պատմաբան մի գիտնալու վրայ երեւակայելու է: Բարոյականութեւ ազգաց մէջ երբ մեկը կը խօսի կամ կը գործէ, միայն այն մասին իր կարողութիւնն ու իրաւունքը 'ի հայել կը դնէ, իսկ մեր մէջ այս կետերը բնաւ նշանակութիւն չունին, քանի հասկըցողը դուն ուրեք կը գտնուի: այլ ասոր տեղ, խօսելու և գործելու ելլող մէկը պէտք է փոխանակ իր բարոյականին՝ ֆիզիկական կարողութիւնն, անձնական գիտքն ու վիճակը եւն. հաշիւ ընել, զի խօսքի գէժ ծաղր ու թշնամանք, և անձնական անտեղութեամբ պատմաստեղծութեւն սրվին:

Ազգային խնդրոյ մը վրայ խօսել ձեռնարկելու ժամանակ, պատմաստեղծութեւն պարտաւոր գտնուողէն, նոյնին հետեւութեամբ մէկ քանի բարոյական տարբեր խնդիրներ երեւան դառն հասկանալութիւնը 'ի միասին հայել ընելու է:

Մեր մէջ տակաւին կարծեաց օգտորոշութիւնը այն աստիճան նշանակութիւն չունի, որ խօսողի մը խօսքին փոխանակ օրինաւոր վիճարանութեամբ վերջ արուելու: չի խօսելու դատաւարութեւն համար բունաւորական միջոցներու նման ցոյցբեր և վարմանքներ տեղի կունենան — տեսնող յաշող կան անյաշող արդիւնք մ'ունենալու կանխաւ գոցուելու:

Միշտ բացառութիւնները չի մտնալու պայմանաւ, եթէ անգամ մը լրացող էջերը լեցնող դաւառական կամ Պօլոյ թաղային վեճերու և մերթազգային ընդհանրական խնդիրներու վրայ անհարկ մը նետենք, կը տեսնենք որ ամեն խնդիր փոխանակ երկուստէք համապատասխան վերջանալու, միշտ իր յատուկ շրջանակէն դուրս ելլելով բարոյական տարբեր խնդիր մը եղած, և այս պատճառաւ միշտ մեկ կողմը ձանձրացած և փախուտ տարուն պատճառաւ վիճարանութիւնը գտնուած է:

ԻԼԱՆԱԹ

ԹԱՏՐՈՆ ՕՍՄԱՆԻԹԵ

Ի ԳԵՅՅԻԱ ՔԱՇԱ

1870 ԳԵԼ. 27 ՇԱՐԱՐ ԳԻՇԵՐ ԺԱՄ 2 1/2

ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ Գ. Թ. ՎԱՐՁՈՒԹԵԱՆԻ

Գ. ՆԵՐԿԱՑԱՆՈՒՄԵՆ ԲԱՍԱՆՈՐ

ԳԱՐՈՒԹԵԱՆ

ԲԻԷՐ ՏԱՐԵՑՈ

ԿԱՄ

ՏԵՆՏՈՐԻ ԵՒ ԶԻԳԵ

ԹԱՐԳԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ի ԶԻԳ ԵՒ Ի ԳԱՐԵՐ

ՊԱՐ ՊԱՐԱԼԵՑԻ ԳՈՐԾԱՆՈՐԱՑ

ԳԵՐԱՅ Գ. Զ. ՈՒՐԱՆԻ

ԱՐԵՂ ԻՆՈՐԵ ԿԵԼԵ ԴԱՐԵՐ

ԱՐԱՄԵԱՆ

ՓՈՐԻ

ՏԱՐԵՑՈՑԸ

1871

ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ԳՐԻՍՏՈՐ

ԳԻՆ ՄԵՃԻ 80 ԳԱՐԱՅ

ԳԻՆ ՎՈՐՈՐ 30 ԳԱՐԱՅ

Եւ ծախուի 'ի գրատան փարիզու և գրատան փարիզներուն և յայլ տեղ

Այս տոթիւ պարտք կը համարուի 'ի մարտի 15 Արագիւն պարտքէն ետք

Գաղափարն որ յանուն Արամեանի ծախուելու վրայ է, Արամեանի չը վերաբերի բնաւ:

ՀԱՐԱՐՈՒՂԻ

ԱՐԱՐԱՏԱՑ

ՆՈՐԻՆ ԱՄԵՆԱՄԱՔՈՐ ԵԿԵՂԵՑԵԱՑ

ԴԵՄ ՄԱՐԱՌՈՂ ԹԵՆԱՄԵՑ

ԵՒ

ԼՈՒԹՈՒՄԵՆ ԽԵՐՈՑ ՀՈՈՒԹԱԿԱՆ

ԳՐՈՒԹԵԱՆՑ Ի ՎԵՐԱՑ ԿԼԵԱՌՈՐՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԳԱՌՈՒԹԵԱՆ

ԵԿԵՂԵՑՈՑ

ՅՏ երեսէ յաղակուել ընտիր գրքով մէ, աշխատանքով 'ի թաղէս ՄԵՐԱՐՈՒՄ Ս. Արամեանի տեսութեան:

Կը ծախուի գրաւաճառաց ճով 'ի զին 6 զուրու:

Լրացողոյ տարւանը 'ի տեսութեան իսկ թիւ 4-Ց տեսութեան տարադրակաւ: օրինաց համաձայն, հայերէն տատերով, գիրք տեսարակ, յայտարարութիւն, նաւակ, քուէնամակ, տոմարակ, անդորրագիր, հարսանեաց և նշնակուել հրաւեր եւ այլն: աման գնով և մարդու կերակով տարադրելու պատրաստ ըլլալուն, հրաւեր կը կարգաւ ամեն անոնց՝ որոտողութեան տեղը ունին:

Այսինքն ինչ ինչ Գեղարդ Եկեղեցւոյ կալուածներն 'ի տան ետեւի տունը որ Գեղարդ Եկեղեցւոյ վարձու ըլլալով, խնդրողը կը պարտաւոր իրենցեաց խորհրդարանը գիտնալ:

ՇԱՐԱՐ ԹԵՐԱՐԻՍ

SUN FIRE OFFICE

LONDON

ՍԵՆ ՈՒՍԵՐ ՓԵՐՍ

ՆԱՆԿԵՐ ԻՉԻՆ

ՍԻՊՈՐԹԱՐ ԳՈՐԾԱՆՈՐԱՑ

Իսկապէս իր տեսակին համեմատ պատմաստեղծութիւնն օրէնք է, խօսակցութեանց մէջ քաղաքական օրէնք և բարոյականին անհրաժեշտ կանոններու նկատմամբ մեծ զգուշութիւններ կը լինեն, որով թէ մեզմէկու խօսք հասկնալն ու թէ հասկըցնելը գիտին կը լինի, իսկ ընդհանրական մեր ազգային գրական ստատիկան մէջ վերոյիշեալ կանոնաց բնաւ յարգ չընծայուելով ըստ մեզ ազգայինութեան պատմականութեւն — խօսքի գէժ հայհոյանք, հարցման գէժ փոխանակ պատմաստեղծութեւն հարցում, խօսակցութեան հետ բնաւ յարաբերութիւն կամ գործ չունեցող անձանց և իրերու գէժ յարձակումներ տեսնելու փոխանակ այնպէս որ խօսք մը ընելու կամ գործ մը ձեռնարկելու համար, նախ մարդ զինքը կամ Բարեկամին աշխարհը կամ պատմաբան մի գիտնալու վրայ երեւակայելու է: Բարոյականութեւ ազգաց մէջ երբ մեկը կը խօսի կամ կը գործէ, միայն այն մասին իր կարողութիւնն ու իրաւունքը 'ի հայել կը դնէ, իսկ մեր մէջ այս կետերը բնաւ նշանակութիւն չունին, քանի հասկըցողը դուն ուրեք կը գտնուի: այլ ասոր տեղ, խօսելու և գործելու ելլող մէկը պէտք է փոխանակ իր բարոյականին՝ ֆիզիկական կարողութիւնն, անձնական գիտքն ու վիճակը եւն. հաշիւ ընել, զի խօսքի գէժ ծաղր ու թշնամանք, և անձնական անտեղութեամբ պատմաստեղծութեւն սրվին:

Ազգային խնդրոյ մը վրայ խօսել ձեռնարկելու ժամանակ, պատմաստեղծութեւն պարտաւոր գտնուողէն, նոյնին հետեւութեամբ մէկ քանի բարոյական տարբեր խնդիրներ երեւան դառն հասկանալութիւնը 'ի միասին հայել ընելու է:

Մեր մէջ տակաւին կարծեաց օգտորոշութիւնը այն աստիճան նշանակութիւն չունի, որ խօսողի մը խօսքին փոխանակ օրինաւոր վիճարանութեամբ վերջ արուելու: չի խօսելու դատաւարութեւն համար բունաւորական միջոցներու նման ցոյցբեր և վարմանքներ տեղի կունենան — տեսնող յաշող կան անյաշող արդիւնք մ'ունենալու կանխաւ գոցուելու:

Միշտ բացառութիւնները չի մտնալու պայմանաւ, եթէ անգամ մը լրացող էջերը լեցնող դաւառական կամ Պօլոյ թաղային վեճերու և մերթազգային ընդհանրական խնդիրներու վրայ անհարկ մը նետենք, կը տեսնենք որ ամեն խնդիր փոխանակ երկուստէք համապատասխան վերջանալու, միշտ իր յատուկ շրջանակէն դուրս ելլելով բարոյական տարբեր խնդիր մը եղած, և այս պատճառաւ միշտ մեկ կողմը ձանձրացած և փախուտ տարուն պատճառաւ վիճարանութիւնը գտնուած է:

ՄՈՒՀԻՄՄ ԻԼԱՆ

ԵՃԶԱԽԱՆԵԹԻ ԱՅԻԹԱԳ

ՎԻՉԵՆՏՈ ՅԱՆՆԻ

Իրենց Գեղարդի- Գալ Ե. 7-8 Գեղարդ- Աղաճափ Զարդի Ե. 77

Պարզեալ ետքըն ազգային շարժում պիտի միտնայ իսկապէս իր տեսակին համեմատ պատմաստեղծութիւնն օրէնք է, խօսակցութեանց մէջ քաղաքական օրէնք և բարոյականին անհրաժեշտ կանոններու նկատմամբ մեծ զգուշութիւններ կը լինեն, որով թէ մեզմէկու խօսք հասկնալն ու թէ հասկըցնելը գիտին կը լինի, իսկ ընդհանրական մեր ազգային գրական ստատիկան մէջ վերոյիշեալ կանոնաց բնաւ յարգ չընծայուելով ըստ մեզ ազգայինութեան պատմականութեւն — խօսքի գէժ հայհոյանք, հարցման գէժ փոխանակ պատմաստեղծութեւն հարցում, խօսակցութեան հետ բնաւ յարաբերութիւն կամ գործ չունեցող անձանց և իրերու գէժ յարձակումներ տեսնելու փոխանակ այնպէս որ խօսք մը ընելու կամ գործ մը ձեռնարկելու համար, նախ մարդ զինքը կամ Բարեկամին աշխարհը կամ պատմաբան մի գիտնալու վրայ երեւակայելու է: Բարոյականութեւ ազգաց մէջ երբ մեկը կը խօսի կամ կը գործէ, միայն այն մասին իր կարողութիւնն ու իրաւունքը 'ի հայել կը դնէ, իսկ մեր մէջ այս կետերը բնաւ նշանակութիւն չունին, քանի հասկըցողը դուն ուրեք կը գտնուի: այլ ասոր տեղ, խօսելու և գործելու ելլող մէկը պէտք է փոխանակ իր բարոյականին՝ ֆիզիկական կարողութիւնն, անձնական գիտքն ու վիճակը եւն. հաշիւ ընել, զի խօսքի գէժ ծաղր ու թշնամանք, և անձնական անտեղութեամբ պատմաստեղծութեւն սրվին:

Ազգային խնդրոյ մը վրայ խօսել ձեռնարկելու ժամանակ, պատմաստեղծութեւն պարտաւոր գտնուողէն, նոյնին հետեւութեամբ մէկ քանի բարոյական տարբեր խնդիրներ երեւան դառն հասկանալութիւնը 'ի միասին հայել ընելու է:

Մեր մէջ տակաւին կարծեաց օգտորոշութիւնը այն աստիճան նշանակութիւն չունի, որ խօսողի մը խօսքին փոխանակ օրինաւոր վիճարանութեամբ վերջ արուելու: չի խօսելու դատաւարութեւն համար բունաւորական միջոցներու նման ցոյցբեր և վարմանքներ տեղի կունենան — տեսնող յաշող կան անյաշող արդիւնք մ'ունենալու կանխաւ գոցուելու:

Միշտ բացառութիւնները չի մտնալու պայմանաւ, եթէ անգամ մը լրացող էջերը լեցնող դաւառական կամ Պօլոյ թաղային վեճերու և մերթազգային ընդհանրական խնդիրներու վրայ անհարկ մը նետենք, կը տեսնենք որ ամեն խնդիր փոխանակ երկուստէք համապատասխան վերջանալու, միշտ իր յատուկ շրջանակէն դուրս ելլելով բարոյական տարբեր խնդիր մը եղած, և այս պատճառաւ միշտ մեկ կողմը ձանձրացած և փախուտ տարուն պատճառաւ վիճարանութիւնը գտնուած է: